

Bemærkninger til lovforslaget

Forslaget indebærer, at frie grundskoler som hovedregel ikke længere kan få tilskud til elever, der opholder sig i Danmark uden deres forældre. Tilsvarende bortfalder kommuernes og amtskommunernes bidragsforpligtelse for disse elever, jf. lovens kapitel 6.

Statens tilskudsforpligtelse og kommunernes bidragsforpligtelse afhænger efter de gældende regler af, om eleven er tilmeldt folkeregistret. En del udenlandske børn, der er rejst hertil uden deres forældre for at gå på frie grundskoler, er folkeregistreret på baggrund af et EF-opholdsbevis, de har fået, fordi frie grundskoler af Direktoratet for Udlændinge betragtes som udbydere af tjenesteydelser i EF-rettens forstand. Disse elever samt elever, der kan få EF-opholdsbevis efter restgruppetirektivet, kan efter den gældende friskolelov indgå i en fri grundskoles tilskudsudløsende elevtal.

Det vil efter regler, der fastsættes af Undervisningsministeriet, fortsat være muligt for frie grundskoler at få tilskud for elever, hvis forældre ikke er bosat i Danmark, hvis der foreligger en særlig tilknytning til Danmark. I reglerne vil der bl.a. blive taget stilling til betydningen af, at forældrene er danske statsborgere eller har været bosat i Danmark i en årrække og ønsker, at deres børn skal færdiggøre et skoleforløb her i landet. Desuden vil der blive fastsat regler om, hvornår skolerne kan få tilskud for elever, der er kommet til Danmark uden deres forældre i

forbindelse med et offentligt accepteret formål, fx elever, der er kommet til landet som flygtninge.

Forslaget skal ses på baggrund af grundlovens § 76, som forudsætter, at forældre har pligt til at lade deres børn undervise, og garanterer forældrenes ret til at lade børnene undervise privat, fx i en fri grundskole eller som hjemmeundervisning.

Retten til at få tilskud i tilfælde, hvor forældrene vælger at benytte muligheden for at lade børnene undervise i frie grundskoler, er ikke omfattet af grundlovens § 76. Det kan derfor i lovgivningen bestemmes, at den alene tilkommer forældre, der er under dansk jurisdiktion.

Det kan tænkes anført, at opholdsret efter Rådets direktiv af 28. juni 1990 om opholdsret, 90/364/EØF (restgruppetirektivet), indebærer, at udenlandske børn, der ikke ledsages af forældrene, som følge af opholdsretten har krav på offentlig støttet undervisning på frie grundskoler på lige fod med danske børn. Heroverfor står imidlertid, at det ikke har været hensigten med restgruppetirektivet, at opholdsret efter direktivet skulle medføre, at EU-børn har en sådan adgang. Det må desuden tillægges vægt, at tilskuddet i realiteten knyttes til forældrene, der har ansvaret for børnenes underhold og skolegang, herunder det økonomiske ansvar. Det er derfor Undervisningsministeriets opfattelse, at lovforslaget er foreneligt med EU-rettens ligebehandlingsprincip, jf. EF-traktatens art. 6.